

דיני ומנהגי חודש ניסן – דף מידע

לימוד הלכות החג – "שואלין בהלכות פסח, קודם לפסח שלושים יום" -
שלושים יום לפני ליל הסדר (כבר במוצאי פורים) מצווה להתחיל וללמוד את הלכות
החג.

ישנם הלכות רבות מיוחדות לחג הפסח – ביעור חמץ, בדיקת חמץ, הגעלת כלים,
הלכות ליל הסדר... מלבדן יש הלכות לחול המועד (ששייכות לפסח ולסוכות)
והלכות ליום טוב (שנוהגות בכל החגים).

אין מתענים בניסן - קדושה מיוחדת יש לחודש ניסן וקדושה זו באה לידי ביטוי
במיעוט מנהגי אבלות – שינויים בתפילה – אין אומרים תחנון ולא צמים (חוץ
מתענית חלום ותענית בכורות).

פרשת הנשיא - נוהגים לקרוא בכל יום מראש חודש ניסן ועד י"ג בניסן "פרשת
הנשיא", שבימים אלו הקריבו הנשיאים קורבנות לחנוכת המשכן.

נמנעים מאכילת מצה – מנהג חב"ד שלא לאכול מצה 30 יום קודם החג. הטעם
למנהג זה הוא שתהיה אכילת המצה, בליל הסדר – ניכרת.

קמחא דפיסחא - פירוש המילים הוא "קמח לפסח" – ומשמעותו הוא חלוקת אוכל
ומצרכי מזון לחג עבור יהודים עניים כדי שיוכלו לקיים את כל מצוות החג – אכילת
מצות, סעודה, ארבע כוסות וכו'.

מסופר שהיה מנהג בהרבה עיירות שבנות אנשי העיר היו משתתפות במצוה זו. היו
מתכנסות חבורות חבורות ובאות לבתי האפיה ואופות מצות לעניי העיר. הן היו
עובדות בשמחה ולא קיבלו שכר על עבודתן, בערב היו מחלקים את המצות בהחבא
ובצנעה והיו מוסיפות למצות את שאר צרכי החג ככל שהשיגה ידן.

ברכת האילנות – היוצא בימי ניסן וראה אילנות שמוציאין פרח, אומר "ברוך...
שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני
אדם"

את 'ברכת האילנות' מברכים, כשרואים עצי מאכל פורחים.

הטוב ביותר הוא לברך על שני עצים ממין שונה (לכל הפחות), אולם אפשר לברך
גם על שני עצים ממין אחד, או על עץ בודד.

רצוי שלא לברך את ברכת האילנות בשבת.

רצוי שלא לברך על עצים שגילם פחות משלוש שנים (שאז הפירות עדיין בגדר "ערלה" והם אסורים באכילה.

ב"ה

דיני ומנהגי חודש ניסן – דף עבודה

לימוד הלכות החג:

1. כיצד מתכוננים לחג הפסח ברוחניות?

---

2. מדוע חשוב ללמוד את הלכות החג קודם בואו?

אין מתענים בניסן

3. מדוע לא אומרים "תחנון" בחודש ניסן?

---

4. אילו צומות ניתן לצום בחודש זה?

פרשת הנשיא

5. מדוע אומרים פרשת הנשיא בימים אלו?

נמנעים מאכילת מצה

6. כמה זמן לפני פסח נזהרים באכילת מצה?

---

7. מדוע אין אוכלים מצה לפני החג?

"קמחא דפיסחא"

8. מה משמעותם של מילים אלו?

---

9. מה היה מנהג הנשים בעבר לגבי מצוה זו?

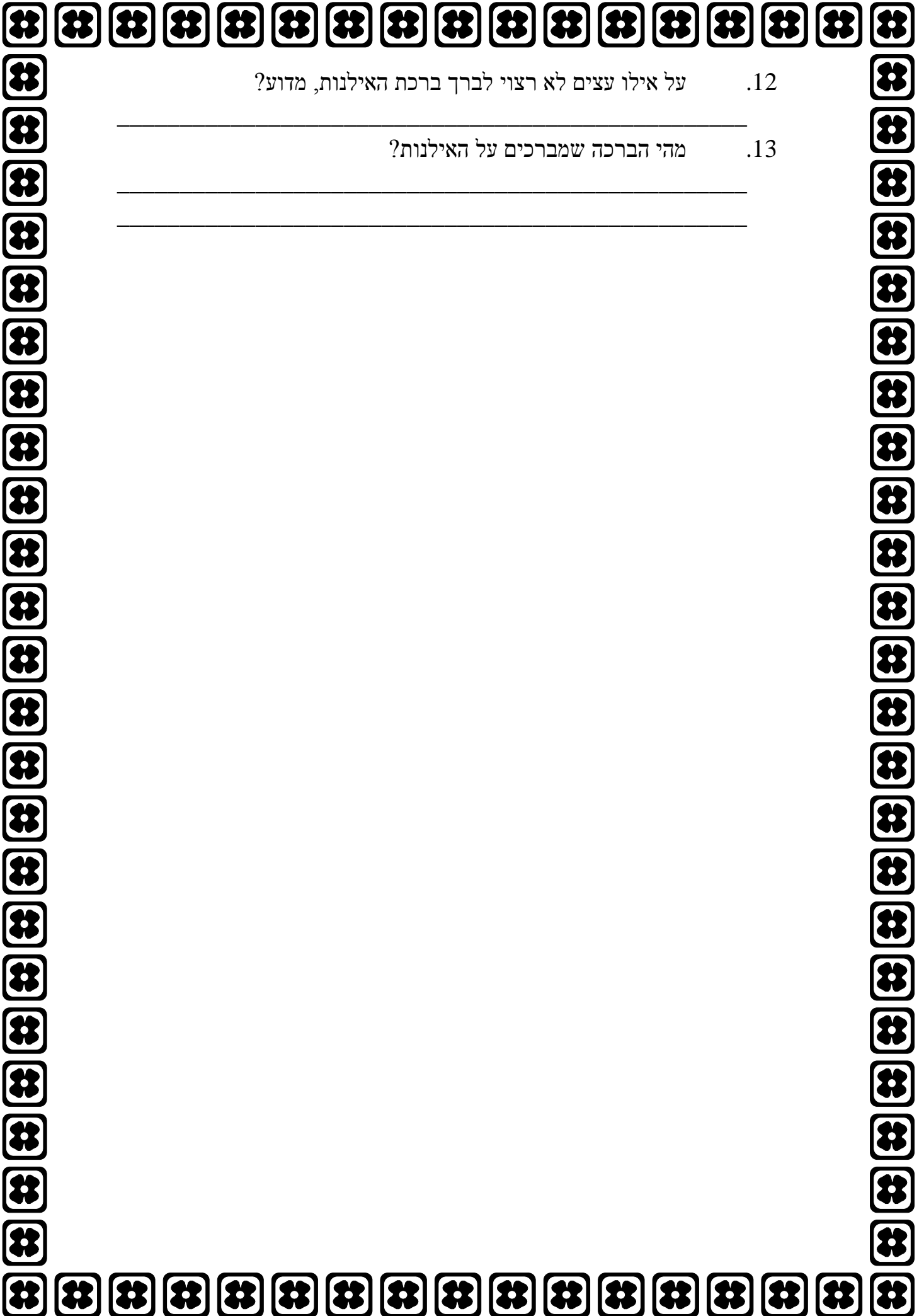
ברכת האילנות

10. מהו הזמן של ברכה זו?

---

11. על אילו עצים מברכים ברכת האילנות?

---

12. על אילו עצים לא רצוי לברך ברכת האילנות, מדוע?

---

13. מהי הברכה שמברכים על האילנות?
